

المعجم

الف

(۴)	الاستشهاد : شهادت، به شهادت رسیدن	(۵)	الآباء : ج الأب، پدر
(۲)	استعار : به عاریت گرفت	(۲)	أبی یابی : ابا کرد
(۳)	استنتج : نتیجه گرفت، استنتاج کرد	(۱)	آتٍ : بده (آتی، یوتی، آت)
(۴)	أسلم : اسلام آورد	(۶)	ابتدر : شتاب کرد، پیشی جست
(۳)	الأسود : سیاه	(۳)	الأبحاث : ج البحث، پژوهش، تحقیق
(۷)	أشکی : شکایت کرد	(۴)	الأبدان : ج البدن، بدن و جسم
(۴)	أشرق : طلوع کرد	(۵)	أبدی : اظهار کرد
(۴)	أشفق علی : دل سوزی کرد	(۵)	أبغض : مورد بغض و نفرت قرار داد.
(۵)	أصاب ← یصیب	(۲)	أزار و اذیت رساند
(۵)	الأصفر : زرد	(۵)	أخذ : گرفت
(۵)	الأضواء : ج الضوء، نور	(۳)	أتمم : تمام کرد
(۴)	أعدَّ : فراهم کرد، مهیا کرد	(۲)	أتی یأتي : آمد
(۶)	أغتنم : غنیمت شمرد	(۵)	الأخضر : سبز
(۴)	أفلح : رستگار شد	(۷)	أحل : حلال کرد
(۴)	أقرب : نزدیک شد	(۳)	الأحمر : قرمز
(۷)	أقترن بـ : همراه شد	(۱)	أجلس : نشاند
(۶)	أقتنص : شکار کرد	(۴)	أحرق : سوزاند
(۳)	أقتصر : محدود شد	(۴)	أحصی : شمرد، شماره کرد
(۶)	الإقدام : شجاعت و دلیری	(۳)	أخفی : پنهان شد
(۴)	الأكباد : ج الكبـد : جگر، جگرگوشه	(۳)	الأخری : دیگر
(۳)	أكمل : کامل کرد	(۶)	أدی : انجام داد
(۵)	ألبس : پوشاند	(۳)	أذهب : برد
(۷)	ألبس : مُشْتَبِه شد	(۳)	الأزرق : آبی، کبود
(۷)	ألتفت : متوجه شد	(۳)	أستراح : استراحت کرد
(۵)	ألح علی : اصرار کرد	(۲)	أستسلم : تسلیم شد
(۲)	ألقي : انداخت، افکند، رها کرد		

- (۳) الحنون : مهربان
 (۳) حَيًّا : سلام داد، تحیت گفت
 (۶)

ث

الثقافة : فرهنگ
 الثواني : ج الثانية

خ

- (۳) خاطب : خطاب کرد
 (۱) خاف يخاف خوفاً : ترسید
 (۲) الخراج : مالیات
 (۲) الخفافيش : ج الخفّاش
 (۴) الخفي : مخفی
 (۳) خفق - خَفَقاً : تپید
 (۲) الخَلَاب : چشم ربا، دلربا
 (۲) الخُلُق : عادت، منش، خوی
 (۶) الخمول : سستی

ج

جاد علىُّ جوداً : بخشید
 الجُبْن : ترس
 الجُثَّة : جسم
 الجزيل : فراوان
 الجُسِيم : جسم کوچک

ح

الحادّ : تیز
 الحائر : به دست آورنده
 الحبر : مرکب، جوهر
 الحديث : جدید
 حذرَ حذراً : دوری کرد
 حرم : حرام کرد
 حَسِبَ - : پنداشت، گمان کرد
 الحسنة : نیکی
 الحِصَّة : قسمت، زنگ ...
 الحصول على : بدست آوردن
 الحفاوة : گرمی
 بحفاوة : به گرمی
 الحفلة : جشن، مراسم
 الحکم : داور
 حَمَلٌ : بارکرد، تحمیل کرد
 الحنان : مهربانی

د

- (۳) دائرة التربية والتعليم : اداره آموزش و پرورش
 (۵) دار يدور دَوْرًا : جریان یافت
 (۷) دافع : دفاع کرد
 (۴) دام يدوم دَوْمًا : ادامه یافت
 (۵) الدرّجة : درجه، پله، نمره
 (۳) دفع - دفعاً : عقب زد
 (۲) الدقات : ج الدقّة، تپش
 (۵) الدّم : خون
 (۳) الدّموع : ج الدمع، اشک
 (۳) الدّوابّ : ج الدّابة، چاربا
 (۵) الدهشة : تعجب، شگفتی
 (۵)

ذ

- ذاق یذوق ذوقاً : چشید
الذاکرة : یاد، حافظه
الذریعة : بهانه، وسیله
الذکر : نر
الذکری : یاد، یادبود
ذَوْقٌ : چشاند

ر

- رَابِطٌ : آماده شد، مرزبانی کرد
راح یروح رَواحاً : رفت
الرایة : پرچم
رَبَّیْتُ : تربیت کرد، پرورش داد
رَتَّلَ : با دقت و آرامی تلاوت کرد
رَحَلَ رَحْلاً إِلَى : مسافرت کرد
رُحْصٌ رُحْصاً : ارزان شد
رُفِعَ : کنار زده شد، بالا زده شد
الرَّفِیقُ : مهربانی، مدارا
الرَّوِیةُ : دیدگاه

ز

- زال یزول زواًلاً : از بین رفت
الزَّمَامُ : مهار، افسار
الزَّمیلات : هم شاگردی ها
زَوَّدَ : مجهز کرد

س

- السَّائرُ : حرکت کننده

السَّاحةُ : میدان

- (۴) سار یسیر سیراً : حرکت کرد
(۵) سال یسیل سیلاً : جاری شد
(۷) السَّامی : بلند، متعالی
(۳) السَّتار : پرده
(۵) السَّیدید : راست و درست و محکم
(۴) السَّرَّاجُ : چراغ
(۱) السَّعةُ : توانایی، قدرت
(۴) السَّکینه : آرامش
(۴) السلطان : قدرت
(۱) السُّلْمُ : پله، پله کان، نردبان
(۲) سلَّم علی : سلام کرد
(۴) سَمَّحٌ سَمَّحاً : اجازه داد
(۳) سُمِّیَ : نامیده شد
(۷) السُّننُ : ج السنة، سنت
(۴) السَّیادةُ : سروری و ریاست
(۵) السَّیِّئُ : بد

ش

- (۳) الشَّحنةُ : بار، بار الکتریکی
(۳) الشُّعاعُ الضَّوئیُ : شعاع نوری
(۵) شَغَلَ شَغْلاً : مشغول کرد
(۴) شَقَّ شَقّاً : سخت گرفت
(۵) شَقَّ علی نفسه : خود را
(۶) به مشقت انداخت، برخورد
سخت گرفت
(۳) الشُّعورُ : احساس
(۴) الشَّیبُ : پیری

شَبَّعَ : مشایعت کرد، بدرقه کرد (۴)   الطَّلَاعُ : جِ الطَّلِيعَةُ، پیشگام (۵)

ص

صَابِرٌ... : با... پایداری ورزید (۴)   الظَّاهِرَةُ : پدیده (۲)
صَاحٍ يَصِيحُ صَيْحًا : فریاد زد (۴)   الظَّلَامُ : سیاهی، تاریکی (۴)
الصَّامِتُ : خاموش، ساکت (۴)   الظَّمَانُ : تشنه (۶)
الصَّبَا : کودکی (۶)   ظَنَّ ظَنًّا : گمان کرد (۷)
صَدَّقَ : باور کرد (۵)   الظَّهْرُ : پشت (۲)

ع

الصدق : راستی، راستگویی (۳)   صَرَّحَ : تصریح کرد، آشکار کرد (۳)
صَرَفَ : به شکل های مختلف آورد (۳)   صَرَفَ : به شکل های مختلف آورد (۳)
الصفا : نام کوهی (۷)   عاد يعود عَوْدًا : برگشت، بازگشت (۱)
الصفاء : خوشبختی، آسایش (۴)   العارض : گذرا، ناپایدار (۶)
صَفَّقَ : دست زد (۵)   عَانَى : رنج برد (۶)
صفو الماء : زلالی آب، آب صاف (۶)   العبث : بیهوده، عبث (۲)
صَنَعَ صَنْعًا : انجام داد (۲)   العبر : جِ العبرة، عبرت (۴)
الصورة : عکس، تصویر (۵)   العجوز : پیرمرد (و پیرزن) (۲)
الصَّيَاحُ : فریاد (۴)   عَدَّ عَدًّا : به شمار آورد (۷)
الصيدلة : داروسازی (۷)   العريق : ریشه دار (۴)

ض

ضَحَّى : فداکاری کرد (۵)   عسى : شاید، چه بسا، امید است (۵)
ضَمِنَ ضَمْنًا : ضمانت کرد، تضمین کرد (۲)   العشرین : بیست (۳)
الضَّوْءُ : سر و صدا (۵)   عَظُمَ : گرامی داشت (۲)
ضَيَعَ : تباه ساخت، ضایع کرد (۷)   العقبی : آخرت (۷)
عَلَى حَدِّ سِوَاءٍ : مساوی (۱)   العِقْدُ : گردنبند (۲)
العلائیة : آشکارا، آشکارا (۳)   العقوبة : مجازات (۲)

ط

الطَّاعُ : مطیع (۴)   العویل : زاری، گریه و زاری (۴)

عید الأضحی : عید قربان

(۲)

القادة : ج القائد، فرمانده

(۴)

القاعة : سالن

(۵)

فُيْضَ عَلِي : دستگیر شد

(۷)

قَبَّلَ : بوسید

(۱)

الْقَدَح : پیمانه، جام

(۵)

قَدَّمَ : تقدیم کرد

(۲)

القرين : جفت، همراه

(۳)

قَصَّ الْأَخْبَار : روایت کردن خبرها

(۶)

قَضَى بِقَضِي : ادا کرد

(۲)

قَطَعَ قَطْعاً مَسَافَةً : راه پیمود

(۴)

قَطَعَ اللَّيْل : پاره‌های شب

(۷)

الْقَلِقُ : مضطرب، نگران

(۴)

قَلَّلَ : کم کرد

(۶)

قَلَّمَا : به ندرت

(۶)

قَنَصَ قَنَصاً : شکار کرد

(۶)

قوس فرح : رنگین کمان

(۲)

القيم : ج القيمة، ارزش

(۴)

غ

غَصَّ عُ : در گلو گیر کرد

غاص يغوص غوصاً : فرو رفت، غواصی کرد

(۳)

الغاية : هدف

(۴)

غرس — غَرْساً : کاشت، عَرس کرد

(۴)

عَشِيَّ — عَشِياناً : دربرگرفت

(۳)

عَلَطَ عُ عَظْلَةً : سخت گرفت

(۷)

ف

الفارس، ج : فرسان : سوارکار، دلاور

(۴)

فاز يفوز فوزاً : موفق شد، رستگار شد

(۱)

الفتاة : دختر جوان

(۴)

الفتن : ج الفتنة، فتنه

(۷)

الفجور : گناه، فساد

(۵)

الفخمة : باشکوه، بزرگ، باعظمت

(۳)

الفرص : ج الفرصة، فرصت

(۶)

فَرَّقَ : جدا کرد

(۱)

الفروسية : دلاوری، سوارکاری

(۴)

الفضل : گستردگی، فراخی، فراوانی

(۱)

فقد — فَقْداً : از دست داد

(۴)

الفلك : اخترشناس

(۷)

الفوت : از دست رفتن

(۶)

الفتات : ج الفتة، گروه

(۳)

ك

الكأبة : مصیبت، افسردگی

(۴)

كاد يكاد : نزدیک بود

(۴)

كاد يكيد : حيله کرد

(۱)

كَبَّرَ : تكبير گفت

(۵)

كَرَّمَ : گرامی داشت

(۴)

كَرَهَ — كَرْهاً : ناپسند داشت

(۵)

الكَسَلُ : تنبلی

(۷)

كما : (ک + م) همان طور که

(۶)

كَلَا : هر دو

(۶)

كم : چه بسیار

(۴)

ق

قام يقوم قَوْماً عَلِي : استوار است

(۱)

ل

(۴)	المُروءة : جوانمردی، مروّت	(۵)	اللبن : شیر
(۳)	مَرْحَ - مَرْحاً : شوخی کرد، مزاح کرد	(۳)	اللُّجِّي : عمیق
(۱)	المُسْتَأهل : شایسته، اهل	(۱)	لُدن : نزد
(۴)	المُسْتَقَرّ : محل استقرار، قرارگاه	(۱)	اللِّقاء : ملاقات، دیدار
(۴)	المُسْرِع : سریع، به سرعت	(۵)	لیت : کاش، ای کاش
(۷)	المسيطرة : مسلط		
(۲)	المشهد : منظره، صحنه		
(۲)	المضمونة : ضمانت داده شده		
(۷)	المُظلم : تاریک	(۲)	ما بك؟ تو را چه شده است؟
(۳)	المُعَدّات : تجهیزات	(۳)	المُتأین : دوستان
(۴)	المعركة : جنگ	(۴)	المادح : مدح کننده
(۵)	المقاتلين : رزمندگان	(۷)	المارق : از دین برگشته
(۵)	المقت : کراهت، بدی	(۲)	الماطرة : بارانی
(۶)	المُقتنص : شکارشده، شکار	(۲)	المُترف : مرفه، ثروتمند
(۵)	المقدمة : جلو	(۴)	المترئص : در کمین
(۴)	المكبرين : تکبرگویان	(۳)	المثابرة : استقامت، پایداری
(۶)	المكرمة : بزرگی، شرافت	(۳)	المثابه : مانند
(۵)	الملون : رنگارنگ	(۱)	المُحضر : آماده، حاضر
(۵)	الممر : راهرو	(۴)	المُختار : با اختیار
(۵)	المناقشة : گفتگو، بحث	(۴)	المُحطّی : خطاکار
(۵)	المنبر : تریبون	(۲)	مدی الحیاة : طول زندگی
(۶)	المنی : ج المنیة، آرزو، هدف	(۵)	المزحمة : شلوغ
(۴)	المهلين : «لا اله إلا الله» گویان	(۴)	المذعور : وحشت زده، پریشان
(۴)	المواجهة : مقابله، رویارویی	(۴)	مَرَّ مَرّاً : عبور کرد، حرکت کرد
(۲)	المواكب : ج الموكب، کاروان	(۵)	المراسيم : مراسم
(۷)	الموجه إلى : متوجه، خطاب شده به	(۲)	المُرافق : همراه
(۳)	المیقات : زمان ملاقات و دیدار	(۲)	المردودة : بازگردانده شده

م

(۲)	المُظلم : تاریک
(۳)	المُعَدّات : تجهیزات
(۴)	المعركة : جنگ
(۷)	المقاتلين : رزمندگان
(۲)	المقت : کراهت، بدی
(۲)	المُقتنص : شکارشده، شکار
(۴)	المقدمة : جلو
(۳)	المكبرين : تکبرگویان
(۳)	المكرمة : بزرگی، شرافت
(۱)	الملون : رنگارنگ
(۴)	الممر : راهرو
(۴)	المناقشة : گفتگو، بحث
(۲)	المنبر : تریبون
(۵)	المنی : ج المنیة، آرزو، هدف
(۴)	المهلين : «لا اله إلا الله» گویان
(۴)	المواجهة : مقابله، رویارویی
(۵)	المواكب : ج الموكب، کاروان
(۲)	الموجه إلى : متوجه، خطاب شده به
(۲)	المیقات : زمان ملاقات و دیدار

(۴) واحداً فواحداً : یکی یکی

(۴) واصل : ادامه داد

(۴) واهاً : وای

(۱) وجد يجد وَجْداً : یافت

(۶) الوحيد : تنها

(۶) الودائع : ج الوديعة، امانت، ودیعه

(۷) ودع يدع وَدْعاً : ترک کرد، رها کرد

(۱) وصف يصف : تجویز کرد

(۱) وعد يعد وَعداً : وعده داد

(۲) وَفَع على : افتاد

(۴) الولي : صاحب، صاحب خون

(۱) الوهاب : بخشنده

(۱) وَهَب يَهَب وَهباً : بخشید

(۴) وَهَن يَهِن وَهناً : سست شد

ی

(۴) يئس يأساً : ناامید شد، مأیوس شد

(۵) يُبدي رأيه : نظرش را اعلام می کند

(۳) يتكّون : تشکیل می شود

(۵) يزِيل : برطرف می کند

(۵) يُصيب : دچار می کند

(۱) يَعِد ← وعد

(۳) يوم الفصل : روز جدایی، قیامت

ن

نادی : صدا زد، ندا داد

(۲) نال ينال نَيْلاً : فرا گرفت، شامل شد، رسید

(۷) نبغ بُ نَبغاً : درخشید

(۵) نَسِيَ نَسياً : فراموش کرد

(۴) نَشَأَ نَشْأً : رشد یافت

(۴) النشور : برانگیختن

(۲) نَهَى يَنْهَى نَهياً : نهی کرد، بازداشت

(۳) النَّوَاة : هسته

(۶) الثَّيْل : به دست آوردن، نایل شدن

(۶) نِعْمَ : چه خوب ... است

ه

(۷) الهادي : هدایت کننده

(۴) هازناً : مسخره کنان

(۱) هب ← وهب

(۱) هوای : میل من، رغبت من

(۲) الهون : به آرامی

(۲) هيئاً : آماده کرد

و

واجبات : تکالیف

(۳) واجباتهم المدرسية : تکلیف های مدرسه شان

(۴) واجه : مواجهه شد، روبرو شد